

Schultz Márton*

A 2021. ÉVBEN HOZOTT SZELLEMITULAJDON-JOGI TÁRGYÚ BÍRÓSÁGI HATÁROZATOK SZÁMOSSÁGA, ELVI TARTALMA ÉS RÖVID TARTALMA

I. BEVEZETÉS

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 2021. január elseje óta hatályos szövege szerint a Kúria által közzétett határozat mellett fel kell tüntetni a határozat elvi tartalmát, ennek hiányában rövid tartalmát.¹ Ezt a szabályt a 2021. január 1. napját követően hozott határozatok esetében kell alkalmazni.² A Bszi. ezen túl azt is előírja, hogy a 2012. január 1. napja és 2020. december 31. napja között hozott, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett határozatok mellett a határozat elvi tartalmát, ennek hiányában rövid tartalmát 2023. december 31. napjáig kell feltüntetni.³

Hasonló követelményt az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) a bírósági határozatok anonimizálásával és közzétételével kapcsolatban a bíróságokra háruló feladatok végrehajtásáról szóló utasítása (a továbbiakban: utasítás)⁴ is tartalmaz. Az utasítás kimondja, hogy az ítélőtábla és a törvényszék által közzeendő határozathoz a kollégiumvezetőnek vagy az általa kijelölt bírónak összefoglalót kell készítenie a határozat elvi tartalmáról, ennek hiányában rövid tartalmáról. Ezt az összefoglalót pedig vagy a határozatot meghozó tanács erre kijelölt tagja, vagy a tanács mellé beosztott igazságügyi alkalmazott rögzíti a határozathoz.⁵ Az utasítás szerint továbbá „a Kúria és az ítélőtábla határozata esetében az anonimizáló rögzíti az anonimizáló programban a tanács elnöke vagy megbízásából a tanács tagja által megadott összefoglalót a határozat elvi tartalmáról, ennek hiányában rövid tartalmáról.”⁶ Míg a Kúria esetében kötelezettségről, addig az ítélőtáblák és a törvényszékek esetében csupán lehetőségről beszélünk.

2021 volt az első év, amelynek során a Kúriának ilyen kötelezettsége keletkezett. Célszerű ezért megvizsgálni a 2021-ben hozott és közzétett szellemi tulajdon-jogi törvényeket hivat-

* Dr. Schultz Márton PhD LL.M. (UP-SZTE). Jogi ügyintéző, Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, Jogi és Nemzetközi Főosztály, Iparjogvédelmi Jogi Osztály. E-mail: schultzmarton@gmail.com. A jelen tanulmányban kifejtett gondolatok a szerző saját véleményét tükrözik, azok nem azonosak a fenti intézmény álláspontjával.

¹ Bszi. 163. § (1b) bek.

² Bszi. 197/C. § (1) bek.

³ Bszi. 197/C. § (2) bek.

⁴ 4/2021. (III. 12.) OBH utasítás.

⁵ 4/2021. (III. 12.) OBH utasítás 23. § (2) bek.

⁶ 4/2021. (III. 12.) OBH utasítás 12. § (3) bek.

kozó határozatokat ebből a szempontból, és egyrészt összegyűjteni a bíróságok által kifejtett elvi tételeket és rövid összefoglalókat, másrészt ezek számosságát elemezni.

Mint látni fogjuk, az ítéletátlak is szinte kivétel nélkül közzétesznek elvi tartalmat, jóllehet ilyen kötelezettséget irányukba a Bszi. nem támaszt. Ez jelentősen megnöveli a releváns határozatok körét. A vizsgálatba bevonjuk a törvényszékek által közzétett határozatokat is, amelyek jellemzően nem tartalmazzák elvi tartalmat. A 2021-ben közzétett határozatokat, amelyek esetében a BHGY adatbázisában „A határozat elvi tartalma” mező üres, a tanulmány végén található három melléklet tartalmazza. Ezek jellemzően törvényszéki határozatok.

A kutatás 2021 februárja után kezdődött, figyelemmel arra, hogy a bíróságoknak 30 napjuk van arra, hogy a határozatot a BHGY-ban közzétegyék,⁷ így abba a kutatás megkezdésekor a 2021. decemberi határozatok is biztosan feltöltésre kerültek.

A kutatás természetesen nem teljes körű, mivel a Bszi. nem írja elő általános jelleggel a törvényszéki határozatok közzétételét.⁸

Az SZTNH döntéseivel szemben benyújtott megváltoztatási kérelmeket a bíróságok nem peres eljárás keretében tárgyalják. Ezekben az ügyekben a bíróságok végzést hoznak. A végzések a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szerint határozatnak minősülnek,⁹ így kiterjed rájuk a Bszi. határozatok közzétételére vonatkozó szabályozása is.

Az látható ugyanakkor,¹⁰ hogy ezen végzések közül jellemzően az ítéletátlai határozatok kerülnek kivétel nélkül feltöltésre, illetve az ezekhez kapcsolódó törvényszéki határozatok, amelyek ugyanakkor csak úgy érhetők el az adatbázisban, ha az ítéletátlai ügyszámra keresünk rá.¹¹ Ezt meghaladóan a törvényszéki ügyek egyike sem érhető el a BHGY-ben.¹²

⁷ „A határozatot az azt meghozó bíróság elnöke a határozat írásba foglalásától számított harminc napon belül teszi közzé a Bírósági Határozatok Gyűjteményében.” Bszi. 164. § (1) bek.

⁸ Bszi. 163. § (1) A Kúria a jogegységi határozatot, a jogegységi panasz eljárásban, valamint a jogorvoslat a törvényesség érdekében folytatott eljárásban hozott határozatát, az általa az ügy érdemében hozott és a hatályon kívül helyező határozatot, az ítéletátlak az általa az ügy érdemében hozott határozatot, a törvényszék – ha a felülvizsgált közigazgatási határozatot egyfokú eljárásban hozták, és a bíróság határozata ellen nincs helye rendes jogorvoslatnak – az általa a közigazgatási perben az ügy érdemében hozott határozatot a Bírósági Határozatok Gyűjteményében digitális formában közzéteszi. ...

(3) A közzétett bírósági határozathoz kapcsolva, azzal egyidejűleg közzé kell tenni mindazon bírósági és más hatósági vagy egyéb szerv által hozott határozatnak az OBH elnöke által meghatározott eljárásban a bíróság által anonimizált digitális másolatát is, amelyet a közzétett bírósági határozattal felülbíráltak vagy felülvizsgáltak. ...

(5) A bíróság elnöke – az (1)–(4) bekezdést meghaladó körben – elrendelheti a bíróság által hozott más határozat közzétételét is.

⁹ Pp. 340. §.

¹⁰ Az SZTNH-hoz visszaérkezett végzések ügyszámainak BHGY-ban való átfogó, háttérvizsgálata alapján.

¹¹ A BHGY-ban az „ügyszám” mezőben történt keresés esetében a helyes formátum a „Pfv.21465/2021/10” A „Pfv.IV.21.465/2021/10” formátumú keresés esetén az adatbázis nem mutat találatot, ezért a keresés minden esetben az első formátum alapján történt.

¹² Ezek közzétételét a törvényszék elnöke önkéntesen elrendelhetné a Bszi. 163. § (5) bekezdése alapján, értelemszerűen azokban az esetekben, amikor egy-egy végzés a gyakorlat számára releváns jogértelmezési kérdést is tartalmaz. Az ügyszámok vizsgálata alapján az látható, hogy ezzel a lehetőséggel a Fővárosi Törvényszék sosem él.

A kúriai végzések jellemzően nem tartalmaznak elvi tételt sem az adatbázisban, sem a végzés szövegében, a végzés általában nélkülözi ezt az egyébként kötelező fejezetet, bár a 2022-es gyakorlatból ennek meglétére is van példa.¹³ A kúriai végzések főszabály szerint nem érhetők el,¹⁴ azok közül a Kúria tesz közzé néhányat (ún. önkéntes közzététel). A kúriai döntéshez kapcsolódó ítéltáblai és törvényszéki döntések az ítéltáblai döntések ügyszámára való kereséssel azonban szintén elérhetők, ezek esetében azonban annak ténye nincs feltüntetve, hogy kúriai végzés meghozatalára is sor került volna. Csupán érdekességként megemlíthető, hogy 2021-ben 65 végzés érkezett vissza a bíróságoktól a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalához.

Azokban az esetekben, amikor a bíróság nem végzés, hanem ítélet formájában dönt (jellemzően bitorlási ügyek, szerzői jogi tárgyú ügyek) hasonló probléma nem merül fel, a kúriai határozatok feltöltésre kerülnek.

II. AZ ELVI TARTALOM ÉS A RÖVID TARTALOM MEGHATÁROZÁSA

A Bszi. nem határozza meg, mi minősül elvi tartalomnak, illetve rövid tartalomnak. Elvi tartalmat már korábban is tartalmaztak bírósági határozatok, jellemzően a Bírósági Határozatokban (a továbbiakban: BH), a Bírósági Döntések Tárában (BDT), illetve más hasonló folyóiratokban. Ezek az elvi tartalmak vagy elvi tételek, amelyek félkövér betűvel szerepelnek a közzétett ítéletek elején, nem a bíróság által ekként megjelölt vagy nem is feltétlenül a döntésben ekként megfogalmazott¹⁵ megállapítások, hanem azokat a közzétevő folyóirat szerkesztősége határozza meg.¹⁶

Ezen tételmondatok, „tartalmak” jellemzően a jogszabálynál konkrétabb, azonban az eset körülményeihez képest absztraktabb megállapítások. Ahogy Tahin Szabolcs kiemeli, *„a hazai gyakorlatban közzétett BH-k elvi tartalmának alkata ugyanis éppen olyan, mint a jogi normáké, pontosan úgy néznek ki, mint egy mini jogszabály. Van tényállási részük (a jogszabály esetében ez a hipotézis) és ahhoz fűződik egy jogi értékelés (jogszabály esetében ez a*

¹³ Kúria Pfv.IV.21.465/2021/10.; Kúria Pfv.IV.21.464/2021/9.

¹⁴ Szabadalmi ügyek: Kúria Pfv.20992/2019/5.; Kúria Pfv.IV.20.905/2019/4.; Kúria Pfv.20.650/2020/8.; Kúria Pfv.IV.20.177/2021/3.; Kúria Pfv.IV.20.191/2021/3. Védjegyügyek: Kúria Pfv.IV.21.422/2019/6.; Kúria Pfv.IV.21.420/2019/5.; Kúria Pfv.IV.20.751/2020/3.; Kúria Pfv.IV.20.026/2020/7.; Kúria Pfv.IV.20.788/2020/4.

¹⁵ Vö. Jema Módszertani útmutató a szerzőknek c. dokumentummal. Elérhető: https://jema.hu/segedanyag/JeMa_Modszer_tani_utmutato_a_szerzoknek.doc.

¹⁶ Ennek ellenére ezek szinte kizárólagosan olyan tételmondatokat tartalmaznak, amelyek az ítéletben feltehetőek. Egyedüli kivétel a Jogesetek Magyarázata (a továbbiakban: Jema), amelyben a szerkesztőség kifejezetten kéri a szerzőktől, hogy – amennyiben az lehetséges, fogalmazzanak meg olyan elvi tételt, amely a döntés szövegéből következik, akkor is, ha az azt hozó bírói fórum azt kifejezetten nem artikulálta. Lásd pl. *Schultz Márton: A Kecskeméti Törvényszék döntése a képmás kereskedelmi célú, ellenérték fejében történő felhasználása tárgyában*. Jema, 2020. 1–2. sz. vagy *Schultz Márton: A Debreceni Ítéltábla döntése a név jogosulatlan kereskedelmi felhasználása tárgyában*. Jema, 2019. 1. sz.

jogkövetkezmény)”.¹⁷ Az elvi tartalom vagy elvi tétel ennél fogva – Peschka Vilmos szavaival élve¹⁸ – esetnorma, annak is egy speciális fajtája.

Az alábbiakban egy rövid fogalom meghatározásra törekszünk, amely a mélyebb jogbölcséleti vizsgálódásokat mellőzi, célja pusztán az, hogy egy elfogadható, használható fogalommal a vizsgálat további részében operálni lehessen.

Az elvi tétel a jelen megfogalmazásban vagy egy jogszabályhely értelmének pontosítása, konkretizálása, vagy a hatálya alá tartozó, azon belül elkülöníthető egyes életviszonyok vonatkozásában alkalmazandó konkretizált norma, amely absztrakt/általános jellegénél fogva valamennyi, a hatálya alá tartozó jövőbeni tényállásra alkalmazandó mindaddig, amíg az elbírálás alapjául szolgáló életviszonyok nem változnak meg, vagy nem merül fel olyan tényállási elem, amely esetek meghatározott körét tekintve újabb elvi tétel megfogalmazását teszi szükségessé.

Nem minősül elvi tartalomnak ezért a jogszabály szövegének megisméltlése, a túl konkrét megfogalmazás, különösen ha azok a felek perbeli elnevezését is tartalmazzák. Az alább megvizsgált jogesetek között ilyeneket is találunk.¹⁹ Elvi tartalomnak minősülhet a korábban állandóan követett bírói gyakorlat első, szó szerinti átvétele, hiszen az korábban mint elvi tétel nem volt megjelölve.

A rövid tartalom ennél egyszerűbb: az az ügy legfontosabb elemét, szempontjait, a középpontban álló jogintézmény elnevezését tartalmazza jellemzően. Az alábbi szófordulatok jellemzőek a rövid tartalmat tartalmazó határozatokban, így ezek segítenek azonosítani ezeket, és elhatározni az elvi tételt tartalmazó határozatoktól:

- vizsgálatának szempontjai,
- vizsgálata,
- vizsgálati szempontjai,
- vizsgálandó szempontok,
- megállapításánál irányadó szabályok,
- mértékének megállapítása,
- alkalmazhatósága,
- megítélésének szempontjai,
- elbírálásának szempontjai.

Az alábbi szavak valamelyike szinte kivétel nélkül megtalálható a rövid tartalmat tartalmazó határozatokban: *szempontjai, alkalmazhatósága, vizsgálata, megítélése*. Egy határozatban nem volt ilyen fellelhető, amely a „*határozat felülbírlata*” szófordulatot tartalmazta.

¹⁷ *Tahin Szabolcs*: Korlátozott precedensrendszer – alulnézetből. Magyar Jog, 67. évf. 5. sz., 2020, p. 266–275. Elérhető: https://hvgorac.hu/Dr_Tahin_Szabolcs_Korlatozott_precedensrendszer_alulnezetbol.

¹⁸ *Peschka Vilmos*: Az esetnorma, avagy a jogszabály és a jogeset kapcsolatának problémája. Állam- és Jogtudomány, 1985. 2. sz.

¹⁹ Ezeket is mint elvi tételeket kategorizáljuk, mert a bíróság ezeket mint ilyeneket jelölte meg, ebben a vonatkozásban saját értékelést nem végzünk.

III. A VIZSGÁLAT MÓDSZERE

A kutatás nem egyes jogintézmények, hanem törvények szerinti bontásban vizsgálja azt, hogy a BHGY-ban hány határozatot tettek közzé, ezek közül hány tartalmaz elvi tartalmat vagy rövid tartalmat, illetve azt, hogy azoknak mi a szövege. Ez összesen 124 darab határozat átvizsgálását és meghatározott szempontok szerinti rendezését jelentette.

A vizsgálat alapját az alábbi, fontosabb szerzői jogi és iparjogvédelmi törvények képezték:

1. 1991. évi XXXVIII. törvény a használati minták oltalmáról (a továbbiakban: Hmtv.),
2. 1991. évi XXXIX. törvény a mikroelektronikai félvezető termékek topográfiájának oltalmáról (a továbbiakban: Toptv.),
3. 1995. évi XXXIII. törvény a találmányok szabadalmi oltalmáról (a továbbiakban: Szt.),
4. 1997. évi XI. törvény a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról (a továbbiakban: Vt.),
5. 1999. évi LXXVI. törvény a szerzői jogról (a továbbiakban: Szt.),
6. 2001. évi XLVIII. törvény a formatervezési minták oltalmáról (a továbbiakban: Fmtv.),
7. 2016. évi XCIII. törvény a szerzői jogok és a szerzői joghoz kapcsolódó jogok közös kezeléséről (a továbbiakban: Kjktv.).

Először az összes, fenti törvényeket hivatkozó bírósági döntést vizsgáljuk meghatározott szempontok (pl. számosság, kollégium, több törvényt is hivatkozó döntések stb.) szerint, ezt követően az egyes törvényeket: az Szt.-t, az Szt.-t és a Vt.-t, illetve egy fejezetben belül a többi, fent hivatkozott törvényt, ezek alkalmazása ugyanis elenyésző (kb. 5% az összes ügyszám képest).

Az egyes törvényeket hivatkozó határozatok rendezése négy szempont szerint történik: (1) elvi tartalmat tartalmazó határozatok, (2) rövid tartalmat tartalmazó határozatok, (3) egyéb, nem szellemi tulajdon-jogi vonatkozású elvi vagy rövid tartalmat megjelenítő határozatok, és (4) elvi tartalom nélküli bírósági határozatok. Az elhatárolás részben önkényes, hiszen a BHGY-ban csak „*A határozat elvi tartalma*” mező szerepel, így nem kerül megjelölésre, hogy mely esetben szerepel rövid tartalom, ezért a határozatokat a fenti fogalom meghatározásnak megfelelően minősítjük.

Az elvi tartalmat tartalmazó határozatok esetén az Szt. és a Vt. vonatkozásában alfejezetek szerint szerepelnek a határozatok, az alfejezetek elnevezése, az osztályozás önkényes. A többi határozat esetén nem volt akkora számosság, amely miatt értelme lett volna osztályozásnak. Az egyes elvi tartalmakat szó szerint közöljük (az egyes elírások korrigálásán túl), a Jogi Hírlap Döntvénytárához hasonlóan a bíróság neve után kettőspontot téve, amely után a változtatás nélküli elvi tartalom következik. A kúriai és ítéltáblai döntések vegyesen szerepelnek.

Azon határozatokat, amelyek rövid tartalmat tartalmaznak, nem vizsgáljuk meg részletesen, azokból nem emelünk ki olyan részeket, amelyek elvi tételként szolgálhatnak, illetve

ilyet nem fogalmazunk meg terjedelmi okok miatt, hiszen ez részletes elemzést és további jelentős időráfordítást igényelt volna.

Az egyéb határozatok tekintetében nem vizsgáljuk azt, hogy ezek mennyiben érintik az egyes törvényeket, feltételezve hogy azok relevanciája csekély, hiszen ellenkező esetben a bíróság szellemi tulajdon-jogi vonatkozású kiemelését végzett volna el.

A keresés nagyrészt manuálisan történt a BHGY-ban, jellemzően a „*Határozat meghozatalának ideje*” mező „től-ig” értékének azonos évre állításával (pl. 2021–2021), illetve a „*Jogszabályhely*” mezőben a jogszabályok év szerinti és szám szerinti megadásával. Ezen túl a „*Határozatot meghozó bíróság*” mezővel szűrtünk. Ezt követően az egyes határozatok fontosabb rendelkezéseit kézi módon emeltük ki, illetve a meghatározott szempontok szerint kiadott találatok exceltáblázatokba vannak rendezve, és ezt követően elemeztük.

Megjegyzendő, hogy eltérő keresési feltételek esetén összességében annyi találatot adott ki a BHGY minden esetben, mint az összes határozatra. Az adatbázist tehát úgy tűnik megfelelően optimalizálták, nem merült fel olyan probléma, hogy eltérő eredményeket adna ki különböző szempontok alapján meghatározott, de ugyanazon határozatokra vonatkozó keresés esetén.²⁰

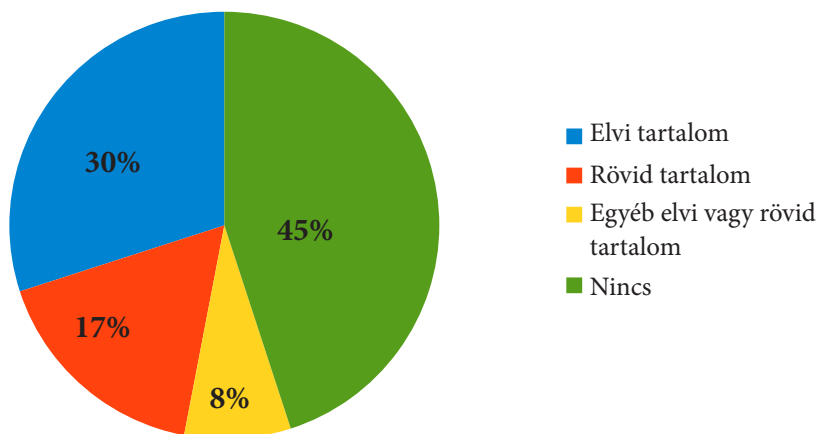
IV. A KÖZZÉTETT HATÁROZATOK ADATAINAK EGYÜTTES VIZSGÁLATA

IV.1. Elvi tartalom aránya a közzétett bírósági határozatokban

Az összes határozat közel fele (45%) esetében a BHGY „A határozat elvi tartalma” elnevezésű mezője üres. Ez összesen 58 határozatot jelent. Ennek oka nagyrészt az, hogy a törvényszéki ítéletek nem tartalmazzák ilyet, illetve bizonyos esetben az ítéletáblai határozatok sem. Tizenegy esetben találunk egyéb határozatokat, amelyek elvi tartalma nem érinti a szellemi tulajdon-jogokat, ez az összes ügy 8%-a.

Elvi tartalommal (szűkebb értelemben, tehát mint elvi tétel, és nem mint rövid tartalom) a határozatok 30%-a rendelkezik, ami 37 határozatot jelent. Rövid tartalommal pedig a határozatok 17%-a, összesen 23 határozat rendelkezik. Igen előremutató, hogy a bíróságok már az első évben törekedtek arra, hogy ne rövid tartalmat, hanem elvi tételt határozzanak meg. A bemutatott adatok megoszlását az alábbi ábra szemlélteti.

²⁰ A probléma vonatkozásában lásd Navratil Szonja, Simon Éva, Vissy Beatrix: Az igazságszolgáltatás nyilvánossága különös tekintettel a bírósági határozatok nyilvánosságára. Eötvös Károly Intézet, Budapest, 2009, p. 26.

1. ábra: Szellemi tulajdon-jogi vonatkozású elvi tartalom és rövid tartalom a 2021-ben közzétett határozatokban

Amennyiben törvények szerinti bontásban vizsgáljuk az elvi és a rövid tartalom közötti arányokat, ettől eltérő képet kapunk. A három leggyakrabban hivatkozott törvény esetében azt láthatjuk, hogy az elvi és a rövid tartalom aránya az Szt. esetében 17 határozat a 6-hoz, az Szt. esetében 4 a 3-hoz, a Vt. esetében pedig 13 a 14-hez. Míg a szabadalmi jog és a védjegyjog területén az arány közel fele-fele, addig a szerzői jog területén 2/3-1/3 az elvi tartalom javára. Ennek vélhetően az lehet az oka, hogy a szerzői jog területén eljáró tanácsok nagyobb figyelmet fordítanak a jogfejlesztésre. Az elvi tartalom megfogalmazása nagyban függ, illetve függhet a jogalkalmazók, a bírók személyétől, tehát vélhetően jogszociológiai szempontból ez viszonylag szubjektív kérdés. Mivel az eljáró tanács tagjainak a neve közérdekből nyilvános adat, ezért az szerepel is a közzétett határozatokon, így ez engedi az összehasonlítást.

A Fővárosi Ítéltábla által hozott, a Vt.-t és az Szt.-t hivatkozó polgári határozatok vizsgálata alapján elmondható, hogy egy határozat kivételével²¹ valamennyit két tanács hozott. A „Tanács1” tagjai Lesenyei Terézia, Mózsik Tímea, Pullai Ágnes, a „Tanács2” tagjai pedig Lesenyei Terézia, Mózsik Tímea, Karaszi Margarita. Az Szt.-t hivatkozó ügyekben a Fővárosi Ítéltábla fenti két tanácsa tíz esetben fogalmazott meg elvi tételt, míg négy esetben rövid tartalmat. A Vt.-t hivatkozó ügyekben a két tanács együttesen tizenkét esetben határozott meg elvi tartalmat és tizennégy esetben rövid tartalmat.

A Tanács1 Szt. esetén öt, Vt. esetén hét alkalommal határozott meg elvi tartalmat, ez a Tanács2 esetében öt-öt eset. Rövid tartalmat a Tanács1 az Szt.-vel kapcsolatban egy, a Vt.-

²¹ Fővárosi Ítéltábla Pf.20731/2020/25. Az eljáró tanács tagjai: Sággy Mária, Csordás Csilla, Kincses Attila.

vel kapcsolatban pedig hét alkalommal határozott meg, a Tanács2 esetében ez Szjt. esetén egy, Vt. esetén szintén hét határozatot jelent. A két tanács tehát szinte valamennyi esetben hasonló arányban fogalmazott meg rövid tartalmat, bár a tanács tagjai átfedésben is vannak egymással. Ebből arra következtethetünk, hogy a tanács összetételének egyáltalán nincs relevanciája abból a szempontból, hogy miért arányosan magasabb az Szjt.-t hivatkozó döntések esetében az elvi tartalom aránya a rövid tartalomhoz képest.

Ennek nem az lehet az oka, hogy a BHGY nem tesz különbséget az elvi és rövid tartalom között, hanem az, hogy egyes határozatok jellegüknél fogva nem minden esetben vetnek fel elvi kérdéseket, így nem feltétlenül van elvi tartalmuk: a rövid tartalmat tartalmazó bírósági határozatoknak ezért minden évben szükségképpen lesz egy minimális száma. De jogszociológiai oka lehet az is, hogy az eljáró tanács tagjai egy-egy jogterületen mélyebb ismeretekkel rendelkeznek, így könnyebben fogalmaznak meg elvi tételt, de akár a peres felek jogi érvelése, előadásai is nagyban ráirányíthatják a figyelmet egy-egy elvi kérdésre.

Ez a feltételezés elvezet bennünket a döntések azon köréhez, amelyek esetén ugyan lenne elvi tartalom, elvi tétel, azt a bíróság azonban nem emeli ki, nem artikulálja, nem fogalmazza meg, és ennek hiányában a rövid tartalom megadására szorítkozik, így téve eleget a Bszi. szerinti kötelezettségnek. Ezen esetkör esetén billenhet egy-egy határozat kiemelt tartalma az „elvi” vagy a „rövid” tartalom irányába, és ez okozhat eltérő arányokat az egyes jogszabályokat hivatkozó határozatokon belül. Az egyáltalán nem derül ki továbbá, hogy mely esetben artikulálják maguk a felek az elvi tartalmat, vagy mennyire csupán az eljáró tanács jogfejlesztése alapján jön ez létre a felektől függetlenül.

A közzétett bírósági határozatok esetében a kúriai határozatokban „Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat” és a „Záró rész” között található meg „A döntés elvi tartalma” című fejezet. Az ítéletáblai határozatok esetében ilyenrel nem találkozunk. Ennek valószínűleg az az oka, hogy ilyen jellegű kötelezettséget a Bszi. csak a Kúria esetében támaszt. Az ítéletáblai határozatok elvi tartalma tehát csak a BHGY-ban érhető el, magában a határozatban az nem szerepel.

Jelentős problémának tűnik egyrészt az, hogy a BHGY metaadat formájában nem tesz különbséget elvi és rövid tartalom között, másrészt az, hogy a kúriai határozatokban is csak „Elvi tartalom” fejezetcím szerepel, és ide kerül beillesztésre a rövid tartalom is. Ez azt jelenti, hogy tényleges különbséget a két adatkör között sem az eljáró tanács, sem a BHGY nem tesz, ami abból a szempontból problémás, hogy itt közérdekű adatokról van szó.

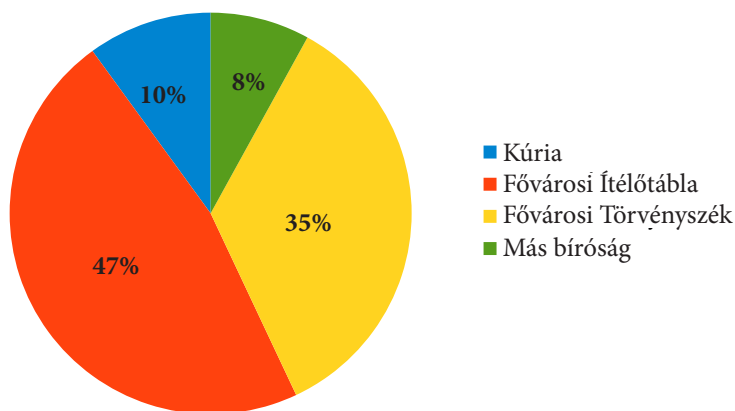
Amennyiben valaki közérdekű adatigényléssel élne az OBH vagy egy-egy bíróság irányába azt kérdezve, hogy 2021-ben hány esetben csatoltak rövid tartalmat a bírósági határozatokhoz, úgy ezt a szervek nem tudnák megválaszolni, mert ezt az adatot ebben a formában nem kezelik, jóllehet a Bszi. vonatkozó szakasza egyértelműen előírja ezen adatok kezelését és a rövid tartalom elvi tételtől való megkülönböztetését. Másrészt ez meg is nehezíti a célzott kutatást, a szűrést és a rendszerezést, ami hátráltatja és hátráltatni fogja a jogalkal-

mazást, a jogtudományi kutatásokat. Ezt a problémát ezért célszerű lenne minél hamarabb orvosolni.

IV.2. Az eljáró bíróságok szerinti elosztás

2021-ben összesen 124 releváns határozatot tettek közzé a Bírósági Határozatok Gyűjteményében. Az esetek 92%-ában a Kúria, a Fővárosi Ítéltábla és a Fővárosi Törvényszék járt el. Más bíróság az összes ügy 8%-ában járt el (összesen 10 esetben). A legtöbb esetben a Fővárosi Ítéltábla határozott, ez az összes ügy majdnem fele (47%, 58 határozat). A Kúria a közzétett határozatok 10%-ában járt el (összesen 12 határozat). A Fővárosi Törvényszék 44 határozatot hozott 2021-ben (35%). Az alábbi ábra szemlélteti az eljáró bíróságok egymáshoz viszonyított arányát.

A számítás során a duplumhatározatok ki lettek vonva az összeredményből, tehát a több törvényt is hivatkozó határozatok csak egyszer jelennek meg.

2. ábra: A 2021-ben hozott határozatok aránya az eljáró bíróságok szerint

Összesen tíz olyan esetet találni, amikor nem a Kúria, a Fővárosi Ítéltábla vagy a Fővárosi Törvényszék járt el. Az egyik határozat két helyen is szerepel.²² Az „egyéb” bíróságok által hozott határozatok ügyszámát a következő táblázat tartalmazza (a duplum dőlt betűvel szerepel).

²² Pécsi Ítéltábla Gf.40022/2021/6.

Szt.	Győri Ítéltábla Bhar.26/2021/4.
	Pécsi Ítéltábla Gf.40022/2021/6.
	Debreceni Ítéltábla Bhar.444/2021/18.
	Veszprémi Törvényszék Bf.322/2020/12.
	Győri Ítéltábla Gf.20015/2021/4.
	Kaposvári Törvényszék G.40001/2021/26.
Kjktv.	Pécsi Ítéltábla Gf.40022/2021/6.
	Miskolci Járásbíróság P.21398/2020/18.
Szt.	Debreceni Ítéltábla Gf.30232/2021/4.
	Nyíregyházi Törvényszék G.40131/2020/67.
Vt.	Debreceni Ítéltábla Gf.30055/2021/4.

1. táblázat: Azon bírósági határozatok ügyszámai, amelyek esetén nem a Kúria, a Fővárosi Ítéltábla vagy a Fővárosi Törvényszék járt el

IV.3. Kollégium szerinti eloszlás

Az ügyek jelentős részét polgári kollégium tárgyalja, a büntető, gazdasági és közigazgatási ügyek a közzétett határozatok kb. 10%-át teszik ki összesen. Munkaügyi kollégium által tárgyalta határozat nem került közzétételre. Az alábbi táblázat törvények szerinti bontásban tartalmazza az egyes kollégiumok által hozott határozatokat.

	polgári	büntető	gazdasági	közigazgatási
Szt.	36	4	4	0
Kjktv.	2	0	1	0
Szt.	15	0	1	1
Vt.	61	1	0	0
Fmtv.	1	0	0	0
Hmtv.	1	0	0	0
Toptv.	0	0	0	1
Összesen	116	5	6	2

2. táblázat: Bírósági határozatok kollégium és alkalmazott jogszabály szerinti felosztásban

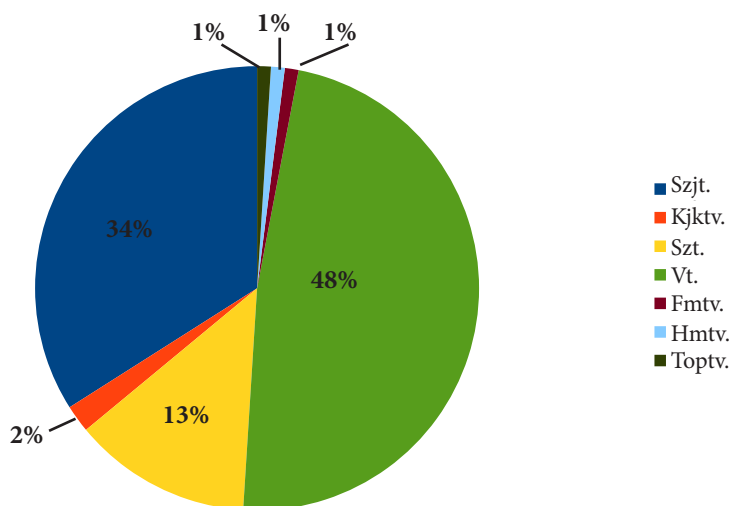
IV.4. Elvi tartalmat nem tartalmazó bírósági határozatok

A kúriai határozatok mindegyike tartalmazott elvi tartalmat. Ezzel szemben csupán összehasonlításként megjegyezhető, hogy a személyiségi jogi tárgyú kúriai határozatok (összesen 40), amelyek a Ptk.²³ 2:42. §-át hivatkozzák, 11 esetben nem tartalmaztak elvi tartalmat, tehát az esetek kicsit több, mint negyedében.

A Fővárosi Ítéltábla határozatai közül hét esetben nem volt elvi tartalom feltöltve a BHGY-ba, a Debreceni Ítéltábla esetében pedig két határozatban. A törvényszéki határozatok jellemzően nem tartalmaztak ilyet egyetlen esetben sem.

IV.5. Egyes jogszabályok hivatkozásának egymáshoz viszonyított aránya

Az összes ügy közel felét (48%, 62 határozat) a Vt.-t hivatkozó határozatok teszik ki. Az ügyek körülbelül egyharmadát (34%, 44 határozat) az Szjt.-t hivatkozó bírósági határozatok képezik. Az Szt.-t hivatkozó határozatok aránya 13%, 17 határozat. A három legfontosabb törvény hivatkozása a releváns határozatok 95%-ában jelent meg. A Kjktv., a Fmtv., a Hmtv. és a Toptv. a vizsgált határozatok 5%-ában kerül hivatkozásra. Az arányokat az alábbi ábra szemlélteti.

3. ábra: Találatok a BHGY-ban az egyes szellemi tulajdon-jogi törvények vonatkozásában, a 2021-ben hozott határozatokat illetően

²³ 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről.

A részletes adatokat az alábbi táblázat tartalmazza.

	Kúria	Fővárosi Ítéltábla	Fővárosi Törvényszék	Előbbi összesen	Más bíróház	Összesen
Szjt.	6	20	12	38	6	44
Kjktv.	1	0	0	1	2	3
Szt.	2	6	7	15	2	17
Vt.	2	34	25	61	1	62
Fmtv.	0	0	1	1	0	1
Hmtv.	0	1	0	1	0	1
Toptv.	1	0	0	1	0	1
Duplumokkal összesen	12	61	45	118	11	129
Duplumok nélkül összesen	12	58	44	114	10	124

3. táblázat: Egyes jogszabályok hivatkozása bírósági fórumok szerinti bontásban

IV.6. Több jogszabályt hivatkozó határozatok

Találhatóak olyan határozatok, amelyek több vizsgált törvényt is hivatkoznak, így olyan határozat, amely az Szjt.-t és a Kjktv.-t hivatkozva,²⁴ amely az Szt.-t és a Hmtv.-t,²⁵ illetve amely az Fmtv.-t és az Szt.-t,²⁶ valamint két olyan határozat, amely az Szjt.-t és a Vt.-t is hivatkozva.²⁷ Ez összesen 5 duplumot jelent. A külön-külön kiadott keresések összeredményét (129 találat) így ötten csökkenteni szükséges, azaz a ténylegesen közzétett határozatok száma 124 darab. A vizsgálat módszere kézi összehasonlítás volt, tekintve, hogy a BHGY nem ad lehetőséget több jogszabályhely együttes beállítására és keresésére.

IV.7. Az elvi tartalmat, illetőleg rövid tartalmat tartalmazó bírósági határozatok várható alakulása

A korábbi évek határozatainak számosságából következtetni lehet arra, hogy körülbelül hány döntés várható évenként, amelyekben a Kúria a fontosabb, szellemi tulajdon-jogi tár-

²⁴ Pécsi Ítéltábla Gf.40022/2021/6.

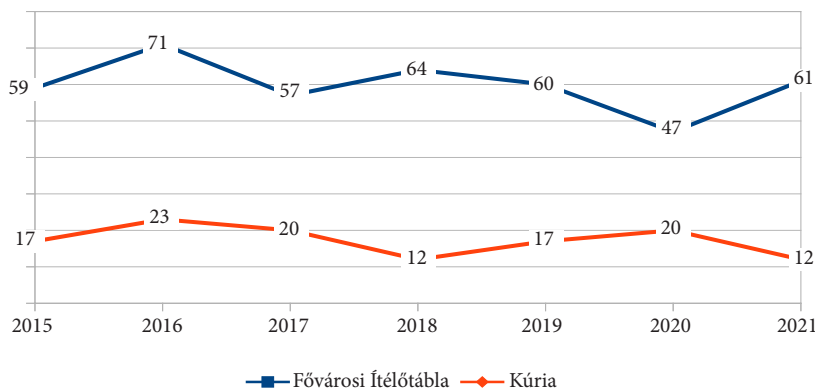
²⁵ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25962/2020/9.

²⁶ Fővárosi Törvényszék P.28020/2010/12.

²⁷ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25041/2021/3.; Fővárosi Ítéltábla Pkf.25019/2021/3.

gyú törvényeket alkalmazza, és ezekkel kapcsolatosan elvi tételt fogalmazhat meg. Ehhez hasonlóan érdemes megvizsgálni a Fővárosi Ítéltábla döntéseinek számosságát is.

A vizsgálat 2021-től 2015-ig terjed, a világvárványt megelőző öt év tendenciáját is belefoglalva. A hozott határozatokat éves bontásban a következő ábra szemlélteti:

4. ábra: A vizsgált törvények összes hivatkozása a Kúria és a Fővárosi Ítéltábla gyakorlatában (2015–2021)

A vizsgált időszakban a Kúria évente átlagosan 17,3 közzétett határozatot hozott, míg a Fővárosi Ítéltábla 59,8-at. Összesen ez tehát átlagosan kb. 77 határozatot jelent évente, azonban míg a Kúria jellemzően elvi tételeket fogalmaz meg, addig a Fővárosi Ítéltábla esetén azonos arányban jelennek meg a rövid tartalmat tartalmazó határozatok. Ez azonban a jövőben változhat, tekintve hogy ez volt az első év, amely során ilyen absztrakt, döntvényszerű megfogalmazást kellett alkalmaznia az ítéltáblának, amely sok esetben nem is felelt meg az elvi tétel / ratio decidendi fogalmának.

A 2021-es statisztika alapján a határozatok 55%-a tartalmazott elvi tartalmat. Ebből 39 minősíthető ténylegesen elvi tartalomnak (elvi tételnek), 22 rövid tartalomnak, és 10 olyanak, amely nem tartalmaz szellemi tulajdon-jogra vonatkozó utalást. Ez azt is jelenti, hogy az összes elvi határozatot tartalmazó döntésen belül (tehát az összes döntés 55%-án belül) 55% az az arány, ami tényleges elvi tartalmú határozat, 31%, ami rövid tartalmat tartalmaz, és 14% az, ami szellemi tulajdon-jogi szempontból nem releváns.

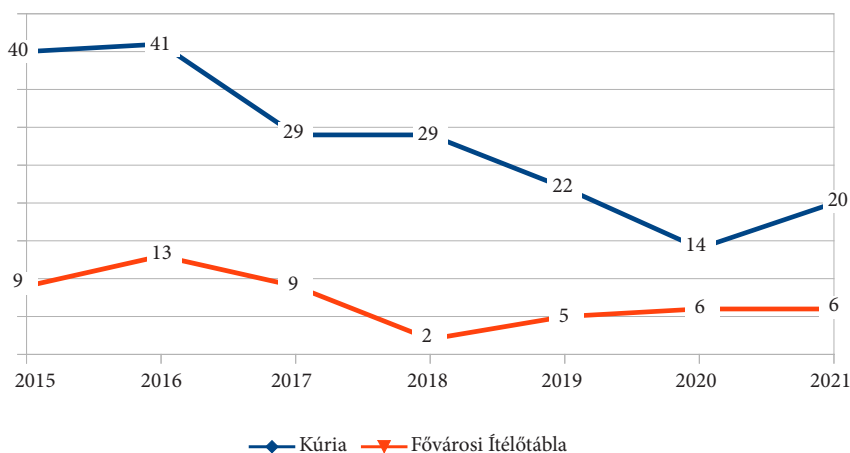
Amennyiben feltételezzük, hogy 77 határozat várható olyan határozatból évenként, amelyek a vizsgált törvények egyikét hivatkozzák, akkor ez körülbelül 40 ténylegesen elvi tartalommal rendelkező határozatot jelenthet évente, feltéve azt is, hogy az eljáró tanácsok rövid tartalom helyett nem kezdenek el nagyobb arányban elvi tartalmat megfogalmazni, bár ennek nem nagy a valószínűsége.

Ez a megállítást azonban inkább minősíthető jóslatnak, mint tényleges számításnak, figyelembe véve azt is, hogy mind az ítéltáblák, mind a törvényszékek részéről nagyobb a

valószínűsége annak, hogy ha kialakul a tényleges kúriai gyakorlat az elvi tartalom megfogalmazását illetően, úgy az alsóbb bíróságok is nagyobb biztonsággal nyúlnak ehhez az eszközhöz saját határozataikat illetően, ez azonban egyfajta tudatosság kialakulását is feltételezi, amihez mindenképpen meghatározott idő szükséges.

V. SZERZŐI JOG

A szerzői jogi tárgyú döntések legnagyobb részét polgári kollégium tárgyalta (36 határozat). Négy-négy esetben büntető és gazdasági kollégium járt el. Ha az utóbbi évek tendenciáit vizsgáljuk, azt láthatjuk, hogy mind ítélőtáblai, mind kúriai szinten az egy évben hozott határozatok száma körülbelül a felére csökkent. A két bírói fórum által az egy adott évben hozott és közzétett határozatokat a következő ábra tartalmazza.

5. ábra: Az Szjt. hivatkozása a Kúria és a Fővárosi Ítéltábla gyakorlatában (2015-2021)

V.1. Elvi tartalommal bíró határozatok

A szerzői jogi tárgyú határozatok elvi és rövid tartalmát az alábbi fejezet tartalmazza, jelezve azon döntéseket is, amelyek esetén az elvi tartalom vagy a rövid tartalom nem kapcsolódik a szerzői joghoz.

V.1.1. Szerzőség

Fővárosi Ítéltábla: A szerzőtársak fogalmát az 1969. évi III. törvény 5. §-a határozza meg. Az 5. § (1) bekezdése szerint több szerző közös művére, ha azt nem lehet önálló részekre szétválasztani, a szerzői jog a szerzőtársakat együttesen illeti meg. A (2) bekezdés értelmé-

ben pedig ha a közös mű részei a mű sérelme nélkül szétválaszthatók, a társszerzőket az egyes részekre önálló szerzői jog illeti. Erre tekintettel a perben azt kell vizsgálni, hogy a perbeli dalmű zenéje és szövege a mű sérelme nélkül egymástól szétválaszthatók-e. A bírói gyakorlat szerint ebből a szempontból az a döntő, hogy a szerzők szellemi alkotásai egymással szorosan, elválaszthatatlanul összefüggenek-e (BH1975. 411.). Emellett a régi Sztj. 40. § (2) bekezdése szerint a zeneművekhez írt szöveg mint szerzői mű önállóan is védelem alatt áll, mely rendelkezés is a szövegíró – főszabály szerinti – társszerzői minőségének megállapítása irányába hat. Alaptalan tehát az alperes arra való hivatkozása, hogy a felperes és a dal szövegírójának a zeneművön fennálló szerzői joga olyan közös jog, amely csak egységesen bírálható el, melyre tekintettel a szövegírónak is kötelezően perben kellett volna állnia a Pp. 36. §-a szerinti kötelező – kényszerű – pertársaság szabálya alapján. Nem sértett ezért eljárási szabályt az elsőfokú bíróság, amikor nem teljesítette az alperes ennek hiányára alapított permegszüntetésre irányuló indítványát, és a felperes keresetét érdemben bírálta el.²⁸

Kúria: A munkaköri kötelezettség tartalma nem szűkíthető kizárólag a munkavállaló munkaköri leírásában meghatározott munkaköri feladatokra. A munkavállaló ugyanis köteles a munkáltatónak, ezen belül a felettesének a munka végzésével kapcsolatos minden utasítását végrehajtani. A felettes a munka végzésével kapcsolatos utasításait, illetve elvárásait a munkavállaló tudomására hozhatja írásban, szóban, sőt ráutaló magatartással; kifejezett munkaköri leírástól függetlenül, az utasítás alapján végzett tevékenység a munkavállaló munkaköri kötelezettségébe tartozó tevékenységnek minősül. Az Sztj. alkalmazása körében akkor is szolgálati műnek minősül a szerzői mű, ha a munkaviszonyban álló szerzőt a felettese szóban utasította a szerzői mű kidolgozására.²⁹

Győri Ítéltábla: Szerzői jogi védelem alá eső közös művek esetén a szerzőtársat önálló fellépési jog illeti meg a szerzői jog megsértése esetén. Ilyen bűncselekmény miatt az egyik szerzőtárs az egyéb feltételek megléte mellett akkor is jogosult pótmagánvád előterjesztésére, amennyiben szerzőtársa az építészeti tervvel mint közös művel kapcsolatos szerzői jogáról korábban lemondott.³⁰

V.1.2. Személyiségi jog

Kúria: I. A személyiségi jog megsértése és a szerzői jogi jogsértés egyaránt felróhatóságtól független, objektív felelősségen alapul. A szerzői jogi jogsértés esetén támasztható igényeket az Sztj. a Ptk.-tól elkülönülő jogintézményként, eltérő rendelkezésekkel és módon szabályozza, amelyet a védendő jog tárgya (szellemi alkotások védelme – személyiségvédelem) eltérése is indokol.³¹

²⁸ Fővárosi Ítéltábla Pf.20085/2021/11.

²⁹ Kúria Pfv.20998/2020/4.

³⁰ Győri Ítéltábla Bhar.26/2021/4.

³¹ Kúria Pfv.21065/2020/10.

Kúria: II. A szerzői jogi jogsértés miatti igény kizárólag azzal a személlyel szemben érvényesíthető, akinek a részéről a jogsértő cselekmény ténylegesen megvalósult, függetlenül attól, hogy a jogsértő természetes vagy jogi személy.³²

V.1.3. Felhasználási engedély

Fővárosi Ítéltábla: A szerzőnek van kizárólagos joga a műve felhasználására és a felhasználás engedélyezésére. A felhasználási szerződés létrejöttének megállapításához a feleknek meg kell állapodniuk az egyértelműen beazonosítható mű felhasználásának terjedelméről, módjáról, időtartamáról és a felhasználási díjról. Az ilyen felhasználási szerződés létét és annak tartalmát az erre hivatkozó félnek kell a perben bizonyítania. Fényképek felhasználására irányuló szerződés hiányában kizárólag arra jogosult az alperes, hogy a művész által rendelkezésére bocsátott, őt ábrázoló fényképeket magáncéljaira, szűk, családi-baráti körben felhasználja. A fotók honlapra és közösségi oldalra történő kitétele azonban nyilvánvalóan túllépi ezt a keretet, mely felhasználás engedély nélküli, ezáltal jogsértő.³³

Fővárosi Ítéltábla: A felhasználási engedély hiányában történő felhasználás esetén a szerző az Sztj. 94. § (1) bekezdés e) pontjában szabályozott gazdagodás visszatérítése iránti igényként érvényesítheti a megfizetni elmulasztott szerzői jogdíjat azzal, hogy az ezenfelüli gazdagodás visszatérítésére is igényt tarthat annak bizonyítottasága esetén, emellett az Sztj. 94. § (2) bekezdése alapján a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítést követelhet.³⁴

Kúria: Szerzői személyhez fűződő jog, illetve szerzői vagyoni jog megsértése a felhasználásban közreműködő jogalany cselekménye alapján nem állapítható meg, mert nem tekintendő önálló felhasználónak.³⁵

Fővárosi Ítéltábla: A felhasználási szerződésben a szerző csak kifejezett nyilatkozással mondhatja le a díjazásról.³⁶

V.1.4. Átdolgozás

Kúria: I. A szerzői művet – ideértve az átdolgozott művet is – egységében kell minősíteni és értékelni, az annak létrehozatalában részt vevő minden szereplővel együtt. A felhasználó által megvalósított jogsértéssel szembeni védelem mindig a tartalom és a műfaj sajátosságaihoz igazodik.³⁷

Kúria: II. A szerzői mű átdolgozásának fogalmába beletartozik annak megrendelése is, ez is olyan felhasználási cselekménynek minősül, amelyhez a szerző vagy jogutódja hozzájá-

³² Kúria Pfv.21065/2020/10.

³³ Fővárosi Ítéltábla Pf.20802/2020/10.

³⁴ Fővárosi Ítéltábla Pf.20458/2021/6.

³⁵ Kúria Pfv.21586/2019/5.

³⁶ Fővárosi Ítéltábla Pf.20336/2021/6.

³⁷ Kúria Pfv.21647/2019/8.

rulása szükséges. Az a személy is részese a jogsértő felhasználásnak, akinek a megbízásából vagy utasítására a tervező dolgozik és végrehajtja a szerzői mű átdolgozását.³⁸

V.1.5. Adatbázis

Fővárosi Ítéltábla: Az Szjt. 84/A. § (1) bekezdése értelmében azt igazolni kell, hogy az adatbázis egészét vagy jelentős részét másolat készítése útján többszörözték-e, és azt a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tették-e.³⁹

V.1.6. Bitorlás

Győri Ítéltábla: Az érdemi tárgyalás berekesztését követően előterjesztett, a Pp. 53. § *b*) pontjába ütköző., a Pp. 54. § (2) bekezdésében írtakra figyelemmel a Pp. 170. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti adatokat nem tartalmazó keresetkiterjesztés nem indokolja az érdemi tárgyalás újbóli megnyitását. Az igényt érvényesíteni kívánó félnek kell bizonyítania egyrészt a szerzői jog megsértésének tényét, másrészt azt, hogy a jogsértő az általa alperesként megjelölt személy.⁴⁰

Fővárosi Ítéltábla: Egy kiértékelő szoftver alapját képező algoritmus engedély nélküli felhasználása (más programba történő implementálása) nem valósít meg szerzői jogi jogsértést, mivel önmagában a program részét képező matematikai műveletek akkor is kívül esnek a szerzői jogi védelmen, ha egyébként azokat egy számítógépi programalkotásban hasznosították.⁴¹

V.1.7. Gazdagodás visszatérítése

Fővárosi Ítéltábla: Előadóművészi teljesítmény engedély nélküli felhasználására alapított gazdagodás visszatérítése iránti igény esetén elsősorban összehasonlító adatokra vonatkozó okiratok, szerződések csatolásával, illetve az adott műfajra jellemző piaci viszonyok feltárásával lehet a gazdagodás összegét meghatározni, melynek legkisebb mértéke az elmaradt szerzői díj összegével egyezik meg, azaz azzal az összeggel, ami az előadóművészt jogszerű felhasználás esetén megillette volna. Ennek kiszámításakor a jogsértő jogsértéssel elért nettó árbevételéből le kell vonni az igazolt költségeit, és amennyiben ez az összeg magasabb, mint a fenti módon megállapított jogdíj, akkor a jogsértő az elmaradt jogdíj mértékét meghaladó gazdagodás visszatérítésére is köteles.⁴²

³⁸ Kúria Pfv.21647/2019/8.

³⁹ Fővárosi Ítéltábla Pf.20266/2021/18.

⁴⁰ Győri Ítéltábla Gf.20015/2021/4.

⁴¹ Fővárosi Ítéltábla Pf.20694/2021/6.

⁴² Fővárosi Ítéltábla Pf.20305/2021/5.

V.1.8. Szerzői jog és tulajdonjog

Fővárosi Ítéltábla: A szerzői jog gyakorlása nem ütközhet a tulajdonosnak a Ptk.-ban biztosított, a dolog célszerű és zavartalan használatához fűződő dologi jogával. Az azonos rangú magánjogok ütközése esetén a jogvita csak a rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvéből kiindulva bírálható el, és minden egyes ügyben egyedileg, a konkrét tényállás ismeretében dönthető el, hogy a kifogásolt magatartás következtében sérült-e az érintett jogok egyenlősége, egyensúlya, illetve, hogy ehhez milyen jogkövetkezmény fűzhető.⁴³

Fővárosi Ítéltábla: I. A műtárgyak, amelyek nincsenek tartósan egyesítve az őrzési helyükön lévő berendezési tárgyakkal, hanem vitrinben, illetve tárolókban vannak elhelyezve, nem állnak alkotórészi, avagy tartozéki kapcsolatban az őrzési helyükül szolgáló ingatlannal.⁴⁴

Fővárosi Ítéltábla: II. Az 1949. évi VII. törvény hatálybalépésekor a hitbizományi vagy a törvény erejénél fogva állami tulajdonba került, a tulajdon átruházásához nem volt szükség további jogcselekményre.⁴⁵

V.1.9. Védjegybejelentés

Fővárosi Ítéltábla: Szakkérdést jelent, hogy a megjelölés szerzői műnek tekinthető-e, ezért amennyiben eltérő jogi álláspontja miatt a hivatal nem folytatott le e körben bizonyítást, az elsőfokú bíróságnak kell erről az anyagi pervezetés keretében a feleket kioktatnia, és a fél indítványára szakértőt kell kirendelnie. Csak ezt követően dönthető el, hogy a védjegybejelentés sérti-e a felszólaló szerzői jogait.⁴⁶

Fővárosi Ítéltábla: Szakkérdést jelent, hogy a megjelölés szerzői műnek tekinthető-e, ezért amennyiben eltérő jogi álláspontja miatt a hivatal nem folytatott le e körben bizonyítást, az elsőfokú bíróságnak kell erről az anyagi pervezetés keretében a feleket kioktatnia, és a fél indítványára szakértőt kell kirendelnie. Csak ezt követően dönthető el, hogy a védjegybejelentés sérti-e a felszólaló szerzői jogait.⁴⁷

V.2. Rövid tartalommal bíró határozatok

A szerzői jogi jogsértés megítélésénél a felek között létrejött szerződések alapján a felek szerződéses szándéka vizsgálatának szempontjai.⁴⁸

Adatbázis elemeinek kimácsolásával megvalósított jogsértés vizsgálati szempontjai.⁴⁹

⁴³ Fővárosi Ítéltábla Pf.20559/2021/5.

⁴⁴ Fővárosi Ítéltábla Pf.20731/2020/25.

⁴⁵ Fővárosi Ítéltábla Pf.20731/2020/25.

⁴⁶ Fővárosi Ítéltábla: Pkf.25041/2021/3.

⁴⁷ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25019/2021/3.

⁴⁸ Kúria Pfv.20552/2020/11.

⁴⁹ Fővárosi Ítéltábla Pf.20680/2021/5.

Engedély nélküli felhasználás és névfeltüntetés elmaradása miatt érvényesített nem vagyoni kártérítés megállapításánál irányadó szabályok.⁵⁰

Számítógépes játékhoz írt zene engedély nélküli felhasználásával megvalósult szerzői jogi jogsértés ellenében járó díj mértékének megállapítása.⁵¹

A szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértésének büntette. A mértékes fellebbezés folytán korlátozott felülbírálat.⁵²

A Btk., illetve az 1978. évi IV. törvény (régii Btk.) alkalmazhatósága szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése esetén.⁵³

V.3. Egyéb, nem szellemi tulajdon-jogi vonatkozású elvi vagy rövid tartalmat megjelenítő határozatok

V.3.1. Elvi tartalom

Pécsi Ítéltábla: A bíróság a keresetet nem bírálhatja el olyan jogalapon, melyet a fél nem jelölt meg. Nem terheli a bíróságot anyagi pervezetési kötelezettség, ha a kereset hibájára az alperes ellenkérelmében a felperes figyelmét felhívja.⁵⁴

Fővárosi Ítéltábla: A biztatási kár mint utaló magatartás a szerződésen kívüli és a szerződésszegéssel okozott jogellenes károkozashoz képest szubszidiárius tényállás. Az igény csak akkor érvényesíthető eredményesen, ha valamennyi tényállási elem – a szándékos magatartás, amely a másik jóhiszemű személyt alapos okkal olyan magatartásra indította, amelyből őt önhibáján kívül károsodás érte – megállapítható. Kárként nem a meghíusult szerződéssel elérendő haszon érvényesíthető, hanem a károkozó magatartása révén a károsultnál keletkező anyagi veszteség.⁵⁵

Fővárosi Ítéltábla: A törvény szövegében kifejezetten nevesített perbeli személyek is kizárólag saját felhasználásra készíthetnek a per iratairól másolatot, annak nyilvánosságra hozatala céljából nem. E személyeken kívül más személyek pedig csak jogi érdekük igazolása után, az eljáró bíróság elnökének engedélyével tekinthetik meg az iratokat, illetve készíthetnek azokról – kizárólag saját maguk számára – másolatot vagy kivonatot. A tárgyalás nyilvánossága nem töri át ezt az elvet, és a tárgyaláson résztvevők is csak a rájuk vonatkozó speciális törvényi rendelkezéseknek – a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló törvény szabályainak – megfelelően tájékozathatnak a tárgyaláson törtétekről, ami nem jelenti azt, hogy a perben keletkezett bírósági iratokat korlátozás nélkül közzé tehetnék. A tárgyalás nyilvánosságát szabályozó Pp. 231. §-a a tárgyaláson

⁵⁰ Fővárosi Ítéltábla Pf.20756/2020/5.

⁵¹ Fővárosi Ítéltábla Pf.20610/2021/3.

⁵² Debreceni Ítéltábla Bhar.444/2021/18.

⁵³ Fővárosi Ítéltábla Bf.222/2020/17.

⁵⁴ Pécsi Ítéltábla Gf.40022/2021/6.

⁵⁵ Fővárosi Ítéltábla Gf.40137/2021/6.

hozott ítélet kihirdetésének nyilvánosságát írja elő főszabályként, ami nyilvánvalóan nem jelenti a keresetlevél vagy bármely bírósági beadvány teljes terjedelmű közzétételét a nagy nyilvánosság számára hozzáférhető módon. Mindezek alapján a felperestől származó és a bíróságnak címzett két irat közzétételével sérül a felperes magántitokhoz fűződő személyiségi joga, és ezzel együtt sérül az okiratokban szereplő egyes személyes adatok védelméhez fűződő joga is.⁵⁶

Kúria: 1. A magánélet védelmének része a személyes adatok védelméhez való jog, amelyet alapjogként az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése tartalmaz. A személyes adat törlése iránti perben az érvényesített igény nem a fél vagyoni jogain alapul, az értéke pénzösszegben nem kifejezhető, ezért nem tartozik a vagyoni jogi perek közé. Vagyoni jogi perben a felülvizsgálat kizártságára vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatóak, ha a felperes valódi tárgyi keresethalmazatban vagyoni jogi igény mellett nem vagyoni jogi igényt is érvényesít.⁵⁷

Kúria: 2. Az információs önrendelkezési jog (a személyes adatok védelméhez való jog), mint alapjog is korlátozható. Ennek megítélése során elsősorban a célhoz kötöttség követelményének való megfelelést, a személyes adatok nyilvánosságra hozatala és a közérdek meglétének viszonyát kell mérlegelni a szükségesség-arányosság tesztjén belül.⁵⁸

V.4. Elvi tartalom nélküli határozatok

Tizenhét olyan bírósági döntés van, amely a Szt.-t hivatkozva, azonban nem tartalmaz elvi tartalmat. A Fővárosi Ítéltábla határozatain túl egy esetben a Kaposvári Törvényszék, egy esetben a Veszprémi Törvényszék és három esetben a Fővárosi Ítéltábla döntése nem tartalmazott elvi tartalmat. Ezen döntéseket az 1. sz. melléklet tartalmazza ügyszámmal együtt.

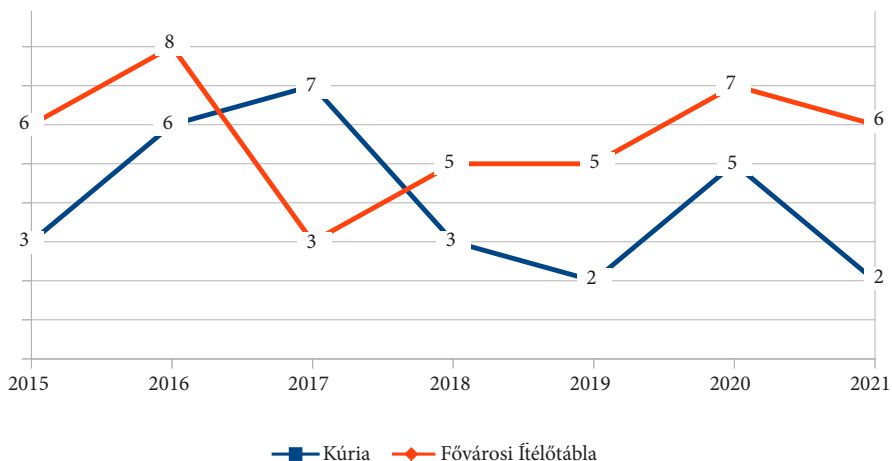
VI. SZABADALMI TÖRVÉNY

Az Szt.-t hivatkozó határozatok közül tizenöt esetben polgári kollégium, egy esetben gazdasági és egy esetben közigazgatási kollégium tárgyalta az ügyet. Az Szt.-t hivatkozó, egy évben hozott határozatok száma jóval alacsonyabb, mint az Szt.-t hivatkozó határozatoké. A Fővárosi Ítéltábla által hozott határozatok száma nem jelentősen nagyobb a kúriai határozatok számánál, sőt az egyik évben (2017-ben) a Kúria több mint kétszer annyi határozatot hozott, mint a Fővárosi Ítéltábla. A két bírói fórum által az utóbbi években hozott és közzétett határozatok számosságát az alábbi ábra mutatja be.

⁵⁶ Fővárosi Ítéltábla Pf.20806/2020/6.

⁵⁷ Kúria Pfv.20531/2020/5.

⁵⁸ Kúria Pfv.20531/2020/5.

6. ábra: Az Szt. hivatkozása a Kúria és a Fővárosi Ítéltábla gyakorlatában (2015–2021)

VI.1. Elvi tartalommal bírő határozatok

Kúria: Az innovációs járulék kapcsán az adóigazgatási eljárásban az adóhatóságnak az SZTNH-t kell kirendelni a kutatás-fejlesztési tevékenység minősítésével kapcsolatos szakértői feladat ellátására. Az SZTNH véleménye adóhatósági alkalmazásának eljárásjogi okból történő vitatása nem kizárt, érdemben azonban a perben történő igazságügyi szakértő ki rendelés nélkül nem kérdőjelezhető meg.⁵⁹

Fővárosi Ítéltábla: A szabadalom licencforgalmi értékét a hasznosításra tekintettel kell meghatározni, és figyelembe kell venni létrejöttének a körülményeit is.⁶⁰

Fővárosi Ítéltábla: Magyarországon hatályosított európai szabadalom bitorlására alapított ideiglenes intézkedés iránti kérelem esetében vitatás esetén előkérdés a szabadalom által védett találmánynak a meghatározása az idegen nyelvű leírás és annak magyar nyelvű fordítása tartalmi összevetésével, majd annak összevetése a bitorlónak állított berendezés, anyagok és eszközök tulajdonságaival. Az összevetés utóbbiak részletes leírása hiányában nem végezhető el.⁶¹

Fővárosi Ítéltábla: A használati minta megsemmisítésére irányadó eljárásban az eljárást kezdeményező félnek kell bizonyítania, hogy az oltalom a törvény kizáró rendelkezése miatt nem tartható fenn.⁶²

⁵⁹ Kúria Kfv.35052/2021/11.

⁶⁰ Fővárosi Ítéltábla Pf.20142/2021/14.

⁶¹ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25727/2021/5.

⁶² Fővárosi Ítéltábla Pkf.25962/2020/9.

VI.2. Rövid tartalommal bíró határozatok

Szabadalmi kényszerengedély iránti kérelem vizsgálati szempontjai egészségügyi válsághelyzetben.⁶³

VI.3. Egyéb, nem szellemi tulajdon-jogi vonatkozású elvi vagy rövid tartalom megjelenítő határozatok

Kúria: I. Nincs helye felülvizsgálatnak, ha az első- és másodfokú ítélet indokolása a jogvita érdemi elbírálása szempontjából releváns kérdésekben tartalmilag megegyezik. Az első- és másodfokú ítélet indokolásának szövegkörnyezetből kiragadott részletei önmagukban nem támasztják alá azt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét eltérő jogi indoklásra utalással hagyta helyben.⁶⁴

Kúria: II. A felülvizsgálat engedélyezése körében a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálatát csak az engedélyezése feltételei szempontjából végzi el. Amennyiben az engedélyezése iránti kérelem a Kúria közzétett határozatától a bíróság anyagi pervezetése körében felmerült jogkérdésben való eltérésre irányul, a bizonyítás körében adott tájékoztatás megfelelő voltának megítéléséhez nem nélkülözhető – a szükséges mértékben – az érdemi döntést megalapozó indokok vizsgálata.⁶⁵

Kúria: III. Önmagában a fél részére értelmezést igénylő kérdés felvetése nem alapozhatja meg a felülvizsgálat engedélyezését a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében.⁶⁶

VI.4. Elvi tartalom nélküli határozatok

Kilenc olyan bírósági döntés van, amely az Szt.-t hivatkozva, azonban nem tartalmaz elvi tartalmat. A Fővárosi Ítéltábla határozatain túl egy esetben a Nyíregyházi Törvényszék, egy esetben pedig a Debreceni Ítéltábla döntése nem tartalmazott elvi tartalmat. Ezeket a döntéseket a 2. sz. melléklet tartalmazza ügyszámmal együtt.

VII. VÉDJEGYTÖRVÉNY

A Vt.-t hivatkozó bírósági határozatok esetében hatvanegy esetben polgári kollégium, és egy esetben büntető kollégium tárgyalta az ügyet. A Vt.-t hivatkozó kúriai és fővárosi íté-

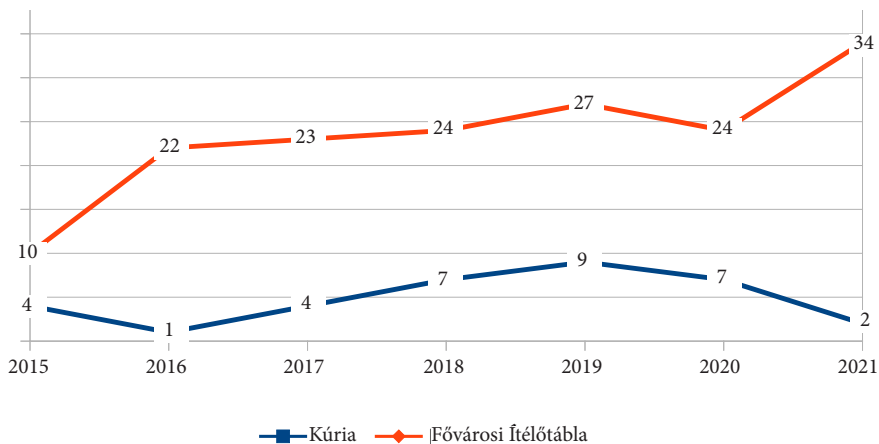
⁶³ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25536/2021/6.; Fővárosi Ítéltábla Pkf.25537/2021/6.; Fővárosi Ítéltábla Pkf.25538/2021/6.

⁶⁴ Kúria Pfv.20932/2021/2.

⁶⁵ Kúria Pfv.20932/2021/2.

⁶⁶ Kúria Pfv.20932/2021/2.

lőtáblai határozatok mind az Sztj.-t, mind az Szt.-t hivatkozó határozatoktól eltérnek. Míg az Sztj. esetében a tendencia a csökkenés volt, az Szt. esetében pedig a közel azonos számú határozat közzététele évenként a két bírói fórum által, addig védjegyügyekben egyrészt jelentősen megnőtt a közzétett ügyek száma, másrészt a Fővárosi Ítéltábla egyre több, a Kúria egyre kevesebb határozatot hoz. A két bírói fórum által az utóbbi években hozott és közzétett határozatok számosságát az alábbi ábra mutatja be.

7. ábra: A Vt. hivatkozása a Kúria és a Fővárosi Ítéltábla gyakorlatában (2015–2021)

VII.1. Elvi tartalommal bíró határozatok

VII.1.1. Megkülönböztetőképesség

Fővárosi Ítéltábla: Nem részesülhet védjegyoltalomban a megjelölés, ha nem alkalmas arra, hogy a bejelentő áruit, szolgáltatásait megkülönböztesse más vállalkozások hasonló áruiról, szolgáltatásaitól.⁶⁷

VII.1.2. Korábbi jogok

Kúria: A magyar személyiségi jog rendszere és a Ptk. sem ismeri az „ősi, családi név védelme” elnevezésű jogintézményt, azt nem részesíti külön védelemben. A fél a saját névjogának sérelme miatt a Ptk.-nak a névviselési jog megsértésére hivatkozással indíthat személyiségi jogi pert. A Ctv. nem határozza meg, nem szűkíti le a jogi érdekek fogalmát, ezért annak megsértését megalapozhatja másnak a vagyoni viszonyaira kihatás mellett a személyiségének

⁶⁷ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25895/2020/3.

sérelme miatti jogvédelem szükségessége is. A családi név egyedisége azonban önmagában nem bizonyítja a jogi érdek fennállását.⁶⁸

Fővárosi Ítéltábla: A Vt. 5. § (1) bekezdés *a*) pontja mellett a kúriai iránymutatás mentén kialakult bírói gyakorlat értelmében ahhoz, hogy egy gazdasági szereplő névviselési jogának sérelmére hivatkozva sikeresen felléphessen egy megjelölés lajstromozása ellen, elengedhetetlen, hogy az adott megjelölés alatt tényleges tevékenységet fejtsen ki, mert csak ennek eredményeként kapcsolhatják hozzá az árjelzőt a fogyasztók, csak ebben az esetben lehet megállapítani, hogy az védjegyként funkcionál a piacon. Az elsőrendű kérelmező azonban nem igazolta, hogy a cégjegyzékbeli tevékenységi körei alapján nyújtott szolgáltatásaihoz kapcsolódóan a védjegybejelentés időpontjában vagy előtte olyan mértékben használta a cégnevével azonos megjelölését, hogy azt a fogyasztók vele azonosították, így a lényegileg azonos kérelmezetti megjelölés védjegyoltalma a névviselési jogát sértene. A Vt. 2017. október 1. napjától hatályos rendelkezéseinek alkalmazása mellett a Vt. 5. § (2) bekezdés *a*) pontja szerint a tényleges belföldi használat zárja ki a védjegyoltalmat.⁶⁹

Fővárosi Ítéltábla: Szakkérdést jelent, hogy a megjelölés szerzői műnek tekinthető-e, ezért amennyiben eltérő jogi álláspontja miatt a hivatal nem folytatott le e körben bizonyítást, az elsőfokú bíróságnak kell erről az anyagi pervezetés keretében a feleket kioktatnia, és a fél indítványára szakértőt kell kirendelnie. Csak ezt követően dönthető el, hogy a védjegybejelentés sérti-e a felszólaló szerzői jogait.⁷⁰

Fővárosi Ítéltábla: Szakkérdést jelent, hogy a megjelölés szerzői műnek tekinthető-e, ezért amennyiben eltérő jogi álláspontja miatt a hivatal nem folytatott le e körben bizonyítást, az elsőfokú bíróságnak kell erről az anyagi pervezetés keretében a feleket kioktatnia, és a fél indítványára szakértőt kell kirendelnie. Csak ezt követően dönthető el, hogy a védjegybejelentés sérti-e a felszólaló szerzői jogait.⁷¹

VII.1.3. Korábbi védjegy

Fővárosi Ítéltábla: A Vt. 4. § (1) bekezdés *b*) pontjában írt viszonylagos kizáró ok megállapítása során össze kell vetni a korábbi védjegyet az új megjelöléssel, a hozzájuk kapcsolt árukat és szolgáltatásokat, s ezen összevetés mércéje a magyarországi fogyasztó, mivel az eljárás tárgya nemzeti védjegybejelentés. A releváns fogyasztók a rizsből készült élelmiszeripari termékek hazai fogyasztói, akiknek ismeretei nem terjednek ki az egyes élelmiszerek gyártási-technológiai folyamataira. Nem rendelkeznek sem ógörög-latin, sem az európai, a szomszédos országok nyelveinek ismeretével, legfeljebb a közoktatásban oktatott nyelvek azon szavait és azon tudományok szakkifejezéseit lehet általánosan ismertként elfogadni, melyek a magyar köznyelvben általánosan elterjedtek, vagy a mindennapi életben idegen

⁶⁸ Kúria Pfv.20074/2021/4.

⁶⁹ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25553/2021/5.

⁷⁰ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25041/2021/3.

⁷¹ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25019/2021/3.

szóként gyakran felmerül a használatuk. Az átlagos tájékozottságú fogyasztó ugyancsak nem járatos a növények rendszertanában, így az „oryza” szót sem társítja a rizshez. A rizs-fehérje-fogyasztók nem képeznek a szélesebb körű rizstermékek fogyasztóihoz képest megkülönböztethető értelmezési képességekkel, nyelvismerettel, élelmiszer-kémiai tudással, táplálkozástudományi ismeretekkel rendelkező csoportot, a napjainkban népszerű egészségtudatos, fehérjedús étrend ismerete és követése a nevezett ismeretek birtoklását nem feltételezi. Ugyanezen fogyasztói kör és annak ismeretei irányadók az áruk azonosságának vagy hasonlóságának vizsgálata során.⁷²

VII.1.4. A védjegyoltalom korlátozása

Fővárosi Ítéltábla: A védjegyoltalom korlátozására alapot ad, ha a védjegyjogosult a lajstromban feltüntetett áruosztályok tekintetében csak részben használja a védjegyet akként, hogy az ott írt áruknak csak töredékét gyártja. A tőle eltérő árukat gyártó, a védjeggyel azonos nevet és árujelzőt használó gazdasági társaság a védjegyet engedély nélkül használja, így az áruk elérése és az engedély hiánya okán a védjegyhasználat betudása kizárt.⁷³

Fővárosi Ítéltábla: A védjegyoltalom korlátozására alapot ad, ha a védjegyjogosult a lajstromban feltüntetett áruosztályok tekintetében csak részben használja a védjegyet akként, hogy az ott írt áruknak csak töredékét gyártja. Az oltalom részbeni megszűnésének megállapítása során mind a jogszabályi rendelkezésekre, mind a felekre háruló bizonyítási teherre tekintettel helyes a fennmaradó oltalom tárgyát képező konkrét áruk megnevezése, egyebekben az áruosztályra vonatkozó törlés általános megfogalmazása.⁷⁴

Fővárosi Ítéltábla: A védjegyoltalom korlátozására alapot ad, ha a védjegyjogosult a lajstromban feltüntetett áruosztályok tekintetében csak részben használja a védjegyet akként, hogy az ott írt áruknak csak töredékét gyártja. A tőle eltérő árukat gyártó, a védjeggyel azonos nevet és árujelzőt használó gazdasági társaság a védjegyet engedély nélkül használja, így az áruk elérése és az engedély hiánya okán a védjegyhasználat betudása kizárt.⁷⁵

VII.1.5. Védjegybitorlás

Fővárosi Ítéltábla: A domén regisztráltatása nem védjegybitorlási magatartás önmagában. Az alperes a kimentés körében eredménnyel nem hivatkozhat a védjegylicencia-szerződés ráutaló magatartással való létrejöttére, mert a védjegy használatára a jogosultnak szóban vagy írásban kifejezett és határozott engedélyt kell adnia.⁷⁶

⁷² Fővárosi Ítéltábla Pkf.25626/2021/3.

⁷³ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25539/2021/4.

⁷⁴ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25558/2021/4.

⁷⁵ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25540/2021/4.

⁷⁶ Fővárosi Ítéltábla Pf.20084/2021/9.

Fővárosi Ítéletábla: A védjegy domináns szóelemeit tartalmazó, attól elkülönítést biztosító egyéb elem nélkül használt megjelöléssel az alperes bitorolja a felperes védjegyét.⁷⁷

Fővárosi Ítéletábla: Nem valósít meg védjegybitorlást, ha az alperes úgy használja a védjegy domináns elemét, hogy elé a saját, szintén jóhiszemű védjegyét teszi. Ez nem tekinthető tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak.⁷⁸

VII.1.6. Jogutódlás

Fővárosi Ítéletábla: A jogutódlási kérelem WIPO Nemzetközi Irodájához való továbbításának szükséges feltétele, hogy a fél hiánytalanul kitöltse az MM5-jelű formanyomtatványt.⁷⁹

VII.2. Rövid tartalommal bíró határozatok

VII.2.1. Lajstromozás

Védjegy-lajstromozási eljárásban vizsgálandó szempontok.⁸⁰

VII.2.2. Felszólalás

Védjegybejelentés vizsgálata felszólalási eljárásban.⁸¹

Védjegy-lajstromozási eljárásban benyújtott felszólalás alapján lefolytatott, a korábbi védjegy és a bejelentett megjelölés összetéveszthetőségére irányuló vizsgálat szempontjai.⁸²

Az utalómképeség vizsgálatának szempontjai a korábbi védjeggyel való összetéveszthetőségre alapított felszólalás esetén.⁸³

VII.2.3. Bitorlás

A védjegy és az alperes által hasonló terméken használt megjelölés összetévesztése megítélésének szempontjai a védjegybitorlásra alapított perben.⁸⁴

A védjegybitorlásra alapított ideiglenes intézkedés elbírálásának szempontjai.⁸⁵

Védjegybitorlás megállapításának vizsgálati szempontjai. A védjegyoltalom korlátai.⁸⁶

Védjegybitorlás megállapításának szempontjai.⁸⁷

Védjegybitorlás vizsgálati szempontjai.⁸⁸

⁷⁷ Fővárosi Ítéletábla Pf.20289/2021/5.

⁷⁸ Fővárosi Ítéletábla Pf.20119/2021/5.

⁷⁹ Fővárosi Ítéletábla Pkf.25012/2021/5.

⁸⁰ Fővárosi Ítéletábla Pkf.25656/2021/4.

⁸¹ Fővárosi Ítéletábla Pkf.25709/2021/4.

⁸² Fővárosi Ítéletábla Pkf.25710/2021/4.

⁸³ Fővárosi Ítéletábla Pkf.25393/2021/4.

⁸⁴ Fővárosi Ítéletábla Pf.20870/2020/5.

⁸⁵ Fővárosi Ítéletábla Pkf.25224/2021/3.

⁸⁶ Fővárosi Ítéletábla Pf.20632/2021/5.

⁸⁷ Fővárosi Ítéletábla Pf.20560/2021/5.

⁸⁸ Fővárosi Ítéletábla Pf.20681/2021/8.

Az árujegyzék összetéveszthetőségére alapított védjegybitorlási kereset elbírálásánál irányadó szempontok.⁸⁹

VII.2.4. Védjegytrörlés

Védjegytrörlése iránti kérelmet részben elutasító SZTNH (Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala) -határozat felülbírálata.⁹⁰

A védjegytrörlési kérelem elbírálásának szempontjai, amennyiben a kizáró okot a rosszhiszemű védjegybejelentés, illetve névjogi sérelem képezi.⁹¹

A védjegytrörlési kérelem elbírálásánál irányadó szempontok az olyan eljárásban, ahol a felek a volt állami nagyvállalat privatizációja során létrejött gazdasági társaságok.⁹²

A védjegytrörlési kérelem elbírálásánál irányadó szempontok az olyan eljárásban, ahol a felek a volt állami nagyvállalat privatizációja során létrejött gazdasági társaságok.⁹³

VII.3. Egyéb, nem szellemi tulajdon-jogi vonatkozású elvi vagy rövid tartalmat megjelenítő határozatok

VII.3.1. Elvi tartalom

Kúria: A bejelentett felülvizsgálat nem alapos. A titkos információszerezésen alapuló bizonyítékok támadása nem felülvizsgálati ok. A bünszervezet megállapítása törvényes volt, a tényállásból a bünszervezet fogalmi ismérvei kitűnnek.⁹⁴

Fővárosi Ítéltábla: Amennyiben a fellebbezés kizárólag megváltoztatásra irányul, és nem áll fenn kötelező hatályon kívül helyezési ok, a másodfokú bíróság döntése csak az elsőfokú végzés helybenhagyása lehet a kérelemhez kötöttség folytán.⁹⁵

Fővárosi Ítéltábla: A Pp. 381. §-a szerinti hatályon kívül helyezés csak akkor indokolt, ha az adott eljárási szabálysértés a per érdemi eldöntésére – közvetlenül és kimutathatóan – kihatott, továbbá orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, és az elsőfokú eljárás megismétlése elengedhetetlen. A határozat esetleges indokolási hiányossága, a bizonyítékok értékelésének elmulasztása, vagy eltérő jogi álláspont elfoglalása nem tartozik ebbe a körbe, az a másodfokú bíróság által pótolható lenne.⁹⁶

⁸⁹ Fővárosi Ítéltábla Pf.20427/2021/8.

⁹⁰ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25712/2021/4.

⁹¹ Fővárosi Ítéltábla Pkf.26034/2020/3.

⁹² Fővárosi Ítéltábla Pkf.25948/2020/6.

⁹³ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25947/2020/6.

⁹⁴ Kúria Bfv.1324/2020/6.

⁹⁵ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25172/2021/3.

⁹⁶ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25713/2021/5.

VII.3.2. Rövid tartalom

1. Permegszüntetés kötelező jogi képviselő hiánya miatt.⁹⁷
2. Az ideiglenes intézkedés elrendelése tárgyában előterjesztett kérelem vizsgálata.⁹⁸

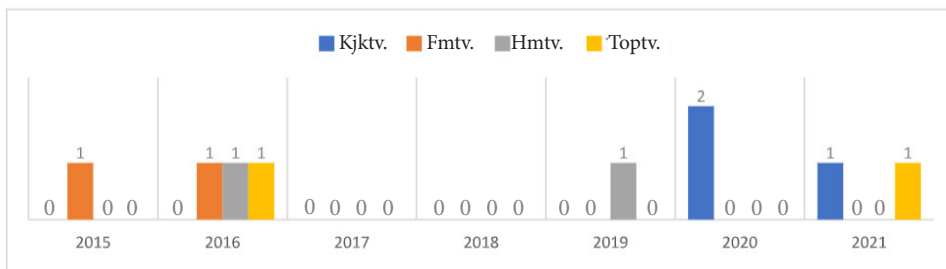
VII.4. Elvi tartalom nélküli határozatok

Harminc olyan bírósági döntés van, amely a Vt.-t hivatkozta, azonban nem tartalmaz elvi tartalmat. A Fővárosi Ítéltábla határozatain túl négy esetben a Fővárosi Ítéltábla és egy esetben a Debreceni Ítéltábla döntése nem tartalmazott elvi tartalmat. Ezeket a döntéseket a 3. sz. melléklet tartalmazza ügyszámmal együtt.

VIII. EGYÉB SZELLEMITULAJDON-JOGI TÖRVÉNYEK

VIII.1. Az utóbbi évek határozatai, azok számossága

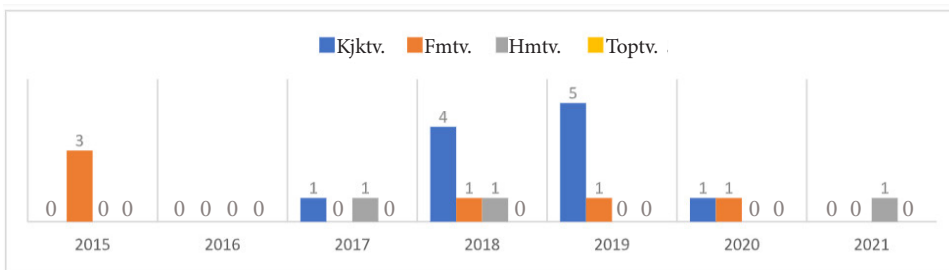
Egyéb szellemi tulajdon-jogi törvények tekintetében a Kjktv., a Hmtv., az Fmtv. és a Toptv. vizsgálata történt meg. Ezek, mint ahogy fentebb is bemutatásra került, jóval ritkábban fordulnak elő az ítélezési gyakorlatban, a 2021-ben közzétett határozatok mindössze 5%-át teszik ki. Ezen határozatok esetében szintén megvizsgáltuk azt, hogy az elmúlt hét évben hány határozat született a Kúrián és a Fővárosi Ítéltáblán, ennek eredményét az alábbi ábrák mutatják be.

8. ábra: Egyes törvények hivatkozása a Kúria gyakorlatában (2015–2021)

⁹⁷ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25526/2021/12.

⁹⁸ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25790/2021/3.

9. ábra: Egyes törvények hivatkozása a Fővárosi Ítéltábla gyakorlatában (2015–2021)

Az egyes törvényeket hivatkozó határozó tok száma elenyésző, egy-egy ügy évente, vagy még ennyi sem. Egyedüli kivétel a Kjktv., amelyet 2018 és 2019 között kilenc alkalommal hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla. Több olyan törvénnyel találkozhatunk, amelyet évekig nem hívnak fel a bíróságok, így például a Toptv.-t a Fővárosi Ítéltábla egyetlen ügyben sem hivatkozta az elmúlt hét évben.

VIII.2. A 2021-ben hozott határozatok

A közös jogkezelés területén három határozat született. A Kúria egy ügyben fogalmazott meg elvi tartalmat, a Pécsi Ítéltábla egy ügyben egyéb elvi tartalmat határozott meg, míg egy döntés nem tartalmazott elvi tartalmat.⁹⁹ A Kjktv.-t hivatkozó határozatok esetében két esetben polgári, egy esetben gazdasági kollégium járt el.

Az Fmtv. hivatkozását egy határozatban lelhetjük fel, amelyet a Fővárosi Törvényszék polgári kollégiuma hozott, így ez nem tartalmaz elvi tételt.¹⁰⁰

A Hmtv.-t 2021-ben egy határozat tartalmazta, a Fővárosi Ítéltábla polgári kollégiuma ebben kimondta, hogy „a használati minta megsemmisítésére irányadó eljárásban az eljárást kezdeményező félnek kell bizonyítania, hogy az oltalom a törvény kizáró rendelkezése miatt nem tartható fenn”.¹⁰¹

A Toptv.-t egy kúriai (közigazgatási) döntés hivatkozta, amely a szerencsejáték szervezéséről szóló törvény¹⁰² helyett tévesen a Toptv. számát tartalmazza.¹⁰³

⁹⁹ Miskolci Járásbíróság P.21398/2020/18.

¹⁰⁰ Fővárosi Törvényszék P.28020/2010/12.

¹⁰¹ Fővárosi Ítéltábla Pkf.25962/2020/9.

¹⁰² 1991. évi XXXIV. törvény

¹⁰³ Kúria Kfv.35462/2020/4.

Elvi tartalom

Kúria: A Kjkt. 60. § (2) bekezdése – a felek érdekeinek kölcsönös biztosítása érdekében – kötelezően írja elő, hogy a feleknek az adatszolgáltatás részletes szabályait szerződésben kell megállapítaniuk. Ez a rendelkezés olyan szerződéskötési kötelezettséget előíró rendelkezés, amely értelmében a Ptk. 6:71. §-a alapján a bíróság létrehozhatja a szerződést, és a Kjkt. 60. § (1)–(2) bekezdésének a keretei között meghatározhatja annak tartalmát. Ha a felek között nem jött létre megállapodás, a Kjkt. 60. § (2) bekezdése önmagában nem teremt jogalapot az adatszolgáltatás iránti perindításra.¹⁰⁴

Nem szellemitulajdon-jogi elvi tartalommal bíró határozatok

Pécsi Ítéltábla: A bíróság a keresetet nem bírálhatja el olyan jogalapon, melyet a fél nem jelölt meg. Nem terheli a bíróságot anyagi pervezetési kötelezettség, ha a kereset hibájára az alperes ellenkérelmében a felperes figyelmét felhívja.¹⁰⁵

IX. ÖSSZEFOGLALÁS

Alapvetően elmondható, hogy a bíróságok számos esetben fogalmaztak meg elvi tételt, nem voltak e területen bátortalanok, és nem szorítkoztak az úgy leírására (rövid tartalom). Külön kiemelendő a Fővárosi Ítéltábla jogfejlesztő tevékenysége, hiszen az ügyek jelentős többségében megfogalmazott elvi vagy rövid tartalmat. A Fővárosi Törvényszék első évben nem élt ezzel a lehetőséggel, ami biztosan változni fog. Más jogterületeken már találkozhatunk azzal, hogy a törvényszékek elvi tartalmat tesznek közzé, így ez az elkövetkezendő években valószínűleg a szellemitulajdon-jog területét is el fogja érni. Ez végső soron üdvözlendő, hiszen az elvi tartalomban (tételben) megfogalmazott értékválasztások, érdekmérlegelések szűrtek, hozzájárulnak a társadalmi és szakmai vitához, amely így világosabban prezentálásra tud kerülni mind a jogászi szakma, mind az állampolgárok számára is, ami a szabad véleményképzés alapja is amellet, hogy hozzájárul a hatékonyabb jogalkalmazáshoz és a jogbiztonsághoz is.

Jelentős probléma ugyanakkor, hogy a BHGY-ban nem kerül külön feltüntetésre az, hogy egy-egy információ elvi tartalomnak vagy rövid tartalomnak minősül. Ez az információ a közzétett határozatokból sem érhető el, ez alapján a BHGY-ban sem lehet szűrni, így ez jelenleg szubjektív osztályozás kérdése.

A problémát az adatbázisban mindenképpen javasolt korrigálni, és ehhez hozzáigazítani a bíróságok gyakorlatát is, ugyanis a Bszi. egyértelmű kötelezettséget támaszt az elvi és a rövid tartalom elhatárolására. Mivel itt közérdekű adatokról van szó, az adatok előzetes kezelése, rendszerezése és nyilvántartása is kiemelkedő jelentőséggel bír.

¹⁰⁴ Kúria Pfv.20855/2020/5.

¹⁰⁵ Pécsi Ítéltábla Gf.40022/2021/6.

Nem igazán található racionális magyarázat arra, hogy a három nagy szellemi tulajdonjogi törvényt (Szt., Szt. és Vt.) hivatkozó bírósági határozatok aránya az utóbbi években miért mutatott jelentősen eltérő arányú változást. Míg a Vt. hivatkozásában komoly növekedés figyelhető meg, addig az Szt.-hez kapcsolható ügyekben jelentős csökkenés figyelhető meg az utóbbi hét év határozatainak tanúsága alapján, azonban ezt annyi – mérhető és nem mérhető – tényező befolyásolja, hogy e tekintetben okszerű következtetést levonni nem lehet.

MELLÉKLETEK

Az alábbiakban azon táblázatok szerepelnek az általuk hivatkozott törvények (Szt., Szt., Vt.) szerinti bontásban, amelyek esetén a BHGY adatbázisában a „A határozat elvi tartalma” mező üresen szerepel.

Határozatot hozó bíróság	Ügyszám
Fővárosi Törvényszék	P.21200/2018/28.
Fővárosi Törvényszék	P.20190/2020/21.
Fővárosi Törvényszék	P.21911/2020/23.
Fővárosi Törvényszék	P.23692/2020/5.
Fővárosi Törvényszék	P.22910/2019/65.
Fővárosi Törvényszék	P.22869/2019/55.
Fővárosi Törvényszék	P.20835/2019/40.
Fővárosi Törvényszék	P.21527/2020/56.
Fővárosi Törvényszék	P.632882/2003/83.
Fővárosi Törvényszék	P.21189/2019/32.
Fővárosi Törvényszék	P.20729/2019/50.
Fővárosi Törvényszék	G.40652/2020/18.
Kaposvári Törvényszék	G.40001/2021/26.
Veszprémi Törvényszék	Bf.322/2020/12.
Fővárosi Ítéltábla	Pf.20756/2020/5.
Fővárosi Ítéltábla	Pf.20613/2020/7.
Fővárosi Ítéltábla	Pf.20671/2020/7.

1. sz. melléklet: Az Szt.-t hivatkozó, elvi tartalmat nem tartalmazó bírósági döntések

Határozatot hozó bíróság	Ügyszám
Fővárosi Törvényszék	Pk.20224/2021/17.
Fővárosi Törvényszék	P.28020/2010/12.
Fővárosi Törvényszék	P.21765/2019/66.
Fővárosi Törvényszék	P.23145/2012/15.
Fővárosi Törvényszék	Pk.21307/2021/12.
Fővárosi Törvényszék	Pk.20219/2021/16.
Fővárosi Törvényszék	Pk.20225/2021/18.
Nyíregyházi Törvényszék	G.40131/2020/67.
Debreceni Ítéltábla	Gf.30232/2021/4.

2. sz. melléklet: Az Szt.-t hivatkozó, elvi tartalmat nem tartalmazó bírósági döntések

Határozatot hozó bíróság	Ügyszám
Fővárosi Törvényszék	P.23741/2013/11.
Fővárosi Törvényszék	Pk.23613/2020/10.
Fővárosi Törvényszék	Pk.23614/2020/15.
Fővárosi Törvényszék	P.21864/2020/13.
Fővárosi Törvényszék	Pk.20781/2021/5.
Fővárosi Törvényszék	P.21061/2021/6.
Fővárosi Törvényszék	P.22510/2020/11.
Fővárosi Törvényszék	P.22221/2020/16.
Fővárosi Törvényszék	P.21099/2020/20.
Fővárosi Törvényszék	Pk.23679/2020/13.
Fővárosi Törvényszék	Pk.22946/2020/8.
Fővárosi Törvényszék	Pk.23205/2020/7.
Fővárosi Törvényszék	Pk.23026/2020/11.
Fővárosi Törvényszék	P.21572/2013/6.
Fővárosi Törvényszék	Pk.20490/2021/9.
Fővárosi Törvényszék	P.20094/2021/18.
Fővárosi Törvényszék	Pk.22069/2021/4.
Fővárosi Törvényszék	Pk.22096/2021/3.
Fővárosi Törvényszék	P.20963/2021/3.

Határozatot hozó bíróság	Ügyszám
Fővárosi Törvényszék	Pk.23647/2020/14.
Fővárosi Törvényszék	Pk.21787/2021/10.
Fővárosi Törvényszék	Pk.20359/2021/8.
Fővárosi Törvényszék	Pk.21052/2021/7.
Fővárosi Törvényszék	Pk.23615/2020/9.
Fővárosi Törvényszék	Pk.20003/2021/14.
Fővárosi Ítéltábla	Pkf.25947/2020/6.
Fővárosi Ítéltábla	Pkf.25990/2020/6.
Fővárosi Ítéltábla	Pf.20623/2020/16.
Fővárosi Ítéltábla	Pkf.25870/2020/3.
Debreceni Ítéltábla	Gf.30055/2021/4.

3. sz. melléklet: Az Vt.-t hivatkozó, elvi tartalmat nem tartalmazó bírósági döntések